

Gazeta Olsztyńska.

„GAZETA OLSZTYŃSKA“ wychodzi dwa razy na tydzień, co środę i sobotę. — Kosztuje kwartalnie w drukarni 60 fen., na pocztach 75 fen., z odnośnieniem w dom przez listowego 1 markę. — Za ogłoszenia płaci się 10 fen. od miejsca wiersza drobnego. — Listy adresować: „Gazeta Olsztyńska“ — Allenstein.

Drukarnia „Gazety Olsztyńskiej“ znajduje się w rynku pod sieniami nr. 11-ty.

Uczmy dzieci czytać po polsku!

W i e c

w sprawie szkolnej i wysłania petytocy do Najprzew. ks. Biskupa odbędzie się w niedzielę, dnia 12 czerwca, w południe o 12-stej w **Starym Wartemborku, w oberży p. Poetsch.**

Na wiec ten wszystkich wiarusów jak najuprzejmiej się zaprasza.

Co słycać w świecie?

Ojciec św. zamierzał na najbliższym Konsystorzu zamianować nowych kardynałów. Ponieważ jednakże rządy pruski i austriacki proszą o godność kardynalską dla większej liczby swoich biskupów, aniżeli Ojciec św. uważa to za stosowne, a także nie dla tych, którychby Ojciec św. sobie życzył, więc w tej sprawie do porozumienia przyjść nie mogło i mianowanie kardynałów zostało odłożone.

Niemcy. Nadburmistrzem w Berlinie, w miejsce zmarłego p. Forekenbecka chciano zrobić nadburmistrza wrocławskiego, ten jednakże tej godności nie przyjął. Rada miejska wrocławska ofiarowała za to panu burmistrzowi osobisty dodatek do pensyi w sumie 5 tysięcy marek. Dotychczas pobierał pan nadburmistrz razem 20 tysięcy m. pensyi, odtąd zaś dochód jego będzie wynosił 25 tysięcy m. rocznie.

— Sejm badeński odrzucił wniosek katolików, aby wolno było zakonnikom osiadać w kraju i aby bez osobnego pozwolenia rządowego zakonnicy mogli przewodniczyć misyom. W tem wielkiem Księstwie rządzą liberałowie, więc można się było podobnego rezultatu swych starań spodziewać, bo liberałowie nie cierpią Kościoła katolickiego i zawsze gotowi szkodzić sprawie katolickiej.

Austria. Na ziemi czeskiej wydarzyło się w kopalni Maryjskiej okropne nieszczęście wskutek zapale-

nia się gazów. Czteryście ludzi znalazło śmierć w podziemiach. Ciężki to los takiego górnika. Smutek ogarnął całą okolicę. Rozpacz żon i dzieci jest tak straszna, że aż serce na wspomnienie bić przestaje.

— Nie będzie wojny! Tak przy najmniej piszą gazety wiedeńskie. I na czém to przypuszczenie opierają? Otóż na kilku słowach cesarza Franciszka Józefa, wypowiedzianych do posła p. Haasego z Cieszyna. Tenże był w tych dniach na posłuchaniu u cesarza, i dziękował mu za hojne poparcie szpitala w Cieszynie. W toku rozmowy powiedział dr. Haase cesarzowi, że ów szpital przyjął na siebie obowiązek dostarczenia w razie wojny stu łóżek dla rannych oficerów. Na to odpowiedział cesarz: „Nie ma wcale powodu do obaw, żebyśmy mieli przeżyć ciężkie czasy wojny; w każdym razie troskliwość ta jest pocieszającą.“ I my pragniemy szczerze, aby przypuszczenia te się sprawdziły, ale... nie bardzo w to wierzymy.

Włochy. Rząd ma tyle biedy i kłopotu z rządzeniem kraju i z ministrami, a jednak jeszcze znajduje czas na prześladowanie Kościoła, księży i wszystkiego, co ze Stolicą Papieską jaką styeczność ma. Niebożczyk Papię Pius IX kazał na cmentarzu postawić pomnik na cześć żołnierzy, co w walce z Garybaldim za wolność i prawa Ojca św. polegli. Słycać, że rząd chce skasować ten pomnik. Nie dość rządowi, że żywych prześladowuje, ale nawet pamięć zmarłych i kamienne pomniki niszczy dla tego pewnie, ponieważ go ciągle w oczy żgają jako pamiątki z czasów wolności Papię i ciągle mu przypominają, że Ojca św. okradł.

Portugalia. Złotą różę cnoty, jaką Ojciec św. corocznie rozdaje między królowe lub księżniczki katolickie, otrzyma w tym roku królowa portugalska Amalia. Na wazonie, w którym róża ta jest umieszczona, wyrte są zasługi młodej tej królowej.

Jest to pani bardzo miłosierna i prawdziwa matka nieszczęśliwych i ubogich. Mąż wiernie ję w tém dopomaga. Niedawno temu dała dostojna ta para piękny przykład poświęcenia i miłości dla kraju. Ponieważ Portugalia znajduje się obecnie w wielkich kłopotach pieniężnych, a w kraju panuje bieda, wyrzekła się para królewska znacznej części dochodów ze skarbu państwa pobieranych i przeznaczyła je na potrzeby kraju. A trzeba wiedzieć, że dochody te nie były i tak zbyt wielkie w porównaniu do dochodów innych monarchów. Słusznie tedy należy się młodej a cnotliwej monarchini róża cnoty, bo cnotą przyświeca ona swemu ludowi.

Petycja

do najprzew. ks. Biskupa warmińskiego podpisały w dalszym ciągu:

Wielkie Bartoły	55	podpisów.
Pudąg	18	„
Ruszajny	70	„
Zerbuń	61	„
Wielkie Biesowo	17	„
Wielka Wólka	16	„
Klejszak	25	„
Wylims	28	„
W. Lamkowo	105	„
Najdymowo	82	„

Razem zebrano dotąd 1,755 podpisów.

Korespondencje „Gazety Olsztyńskiej.“

W. Lamkowo, 4 czerwca 1892.

W zeszły czwartek były u nas obory kasyera do tutejszej kasy pożyczkowej i obrany został nauczyciel p. Rudolf Gerigk, w miejsce p. Józefa Czuki, sołtysa ztąd. W przyszłą środę od południa o 5-tę godzinie odbędą się znów ponowne wybory sołtysa, gdyż przy pierwszych wyborach miały zajść jakieś nieformalności, i niekontenci okazali tego u pana landrata, że ponowne wybory nastąpić mają. Jeszcze nigdy nie było u nas w Lamkowie takiej gonitwy za sławą i urzędami, jak teraz w tym czasie. Sołtysami większa połowa

chciałaby być, bo każdy rachuje, że to jednak cośkolwiek się wynagrodzi i opłaci, a gospodarzowi teraz prawie najciężej o grosz, bo to trzeba niemal wszystko samemu zapłacić. Robotników w te czasy wszędzie mało, każdy idzie w świat, a którzy są, chcą większej zapłaty, a ty gospodarzu chcąc nie chcąc dać musisz, boć trudno samemu wszystko zrobić. Czeładnicy chcą większej zapłaty, ty znów dać musisz, gdyby tylko jeszcze do urzędnika kto był.

Nowe opodatkowanie zwala tylko na gospodarzy największy ciężar w komunalnych podatkach, boć jest mówione, że ci co nie mają 200 aż do 300 m. dochodu, są zupełnie od wszelkiego podatku wolni. Ty zaś rolniku masz każdemu dawać i tylko zawsze więcej dawać. Urzędnicy, nauczyciele, dostają już teraz wiele więcej, jak wprzód, ale skarżą się oni zawsze i żądają podwyższenia płacy, a głosy ich odbijają się aż o Sejmy i Parlamenty. My rolnicy nie mamy zastępców w sejmie i parlamencie i nie ślemy też żadnych petycyi i skarg do nich, tylko w skrytości szepcem, jak to będzie z nami i jaki ta sprawa raz koniec weźmie. Wiedzą dobrze o tém wszyscy, że my buntu nie zrobimy, bo niby to jeszcze coś posiadamy, dla tego można na gospodarza walić, a niech on to wszystko dźwiga, jak wół w jarzmie. Wszyscy marzą o większym dochodzie, ale kto nam rolnikom więcej dołoży, o to się nikt nie pyta. Każdy musi mi przyznać, że po te czasy prawie najgorzej dla pewnych rzemieślników

Oto kapitan Kościoła katolickiego.

W Am-ryce zmarł niedawno pastor Davis, pastor Metodystów (sektę wyznania anglikańskiego), znany pod pięknym nazwiskiem: pastor żebraków. Tenże pastor opowiada w swoich pamiętnikach pewne zdarzenie, z którego pokazuje się gorliwość i bohaterskie poświęcenie kapłana katolickiego, a mianowicie księdza Hendricken, który później biskupem został.

„Licząc lat dwadzieścia, wybrałem się w podróż do Ameryki na okręcie „Columbia“, należącym do linii „Blak Ball“, na którym równocześnie i zmarły ks. biskup Hendricken, wówczas młody kapłan, podróżował. Kapitan okrętu i cała załoga byli zaciętymi katolikozercami, obcokrajowców nienawdzili w najwyższym stopniu. Doznał tej nienawiści protestanckiej i ksiądz Hendricken i o mało, że jej życiem nie przypłacił.

Kapitan okrętu, jako też wszyscy jego oficerzy i majtkowie należeli do partyi „Knownothingów“ (nienawidzących obcokrajowców), a kapitan był

i dla gospodarzy i mielibyśmy z sobą się porozumieć i wspólnie sobie pomagać, ale czy do tego przyjdzie, to pytanie.

Prawo względem dawania wsparcia rodzinom żołnierzy powołanych na ćwiczenia podczas pokoju z dnia 10 maja 1892.

§ 1. Rodziny rezerwistów, landwe-rzystów i na okrętach służących żołnierzy, których podczas pokoju powołają na ćwiczenia, dostaną na żądanie wsparcie ze środków publicznych. To samo tyczy się rodzin ersatzrezerwistów, których na drugie lub trzecie ćwiczenie powołają.

Rodziny urzędników cesarskich, państwowych lub komunalnych, którym placą pensją także i w czasie, gdy przy wojsku służą, nie dostaną wsparcia.

O wsparcie trzeba się upominać u władzy gminnej tego miejsca, w którym powołany na ćwiczenia w chwili powołania mieszkał. Jeżeli kto cztery tygodnie po ćwiczeniach o wsparcie się nie upomni, straci do niego prawo.

§ 2. Wsparcia mają wynosić: a) dla żony 30 procentów tego, co dorosły robotnik w miejscu przeciętnie zarobi, b) dla każdego dziecka 10 procent tego co dorosły robotnik w miejscu przeciętnie zarobi. Wsparcie dla wszystkich uprawnionych razem nie może być wyższem, jak 60 procent tego, co dorosły robotnik w miejscu zarobi. To znaczy, że żona dostanie 30 i troje dzieci razem 30, ogółem 60 procent; choćby więcej dzieci było, to już więcej wsparcia nie dostaną. (1

nadto znanym kierownikiem i prezydentem pewnej loży masonskiej w Maine. Na okręcie znajdowało się 700 podróżnych na pokładzie, pomiędzy tymi było 500 wyznania katolickiego — Irlandczycy i Niemcy. Ja (Davis) oddawałem posługi religijne protestantom, a młodzi kapłani Hendricken i Walsh wzięli w opiekę katolików. Ja znajdowałem się na pokładzie, obaj nowoświęceni kapłani odbywali podróż w kajucie. Gdy trzynaste dni znajdowaliśmy się już na morzu, pewna katolicka niewiasta zachorowała na śmierć w międzypokładzie. Powiadomiłem o tem młodego księdza Hendricken. Pobiegł natychmiast do kajuty, ubrał się w szaty kapłanskie i z najświętszymi Sakramentami pośpieszył do umierającej kobiety, kiedy kapitan z kłatwą zastąpił mu drogę, pochwycił go za gardło i zagroził mu zastrzeleniem, jeżeli jeden krok poważy się postąpić naprzód. Wśród najokropniejszych przekleństw oświadczył młodemu kapłanowi, że na jego okręcie nie wolno odprawiać żadnych przeklętych papistycznych ceremonii. Następnie wyciągnął rewolwer i dodał, że przeklętego papistę na miejscu poło-

procent znaczy 1 fenyg od marki).

§ 3. Wsparcia wypłacane zwrócić się ze strony cesarstwa i to przed upływem roku, w którym wypłacone zostały.

§ 4 Wsparcia udzielone na mocy tego prawa nie mogą być aresztem obłożone, ani komu odstąpione, ani przez komornika sądowego zafantowane.

§ 5. Prawo to wchodzi w życie 1 lipca 1892.

§ 6. Wsparcia na mocy tego prawa udziela się także t. m, którzy w czasie od 1 kwietnia 1892 do 1 lipca 1892 ćwiczenia odbywali.

Jeżeli kogo na ćwiczenia zawołali, zanim to prawo weszło w życie, naten-czas termin czterotygodniowy, wyznaczony na upomnienie się o wsparcie, zaczyna się 1 lipca 1892.

Wiadomości z Warmii i z dalszych stron.

* **Olsztyn.** Półtoraletni synek robotnika S., zamieszkałego przy ulicy Gutsztackiej, obalił garnek z wrzącą wodą, która się rozlała na brzuszek dziecka. Wskutek oparzeń dziecko to zmarło w okropnych boleściach.

— We wtorek po południu znaleziono w zakładzie kąpielowym tu-tejszego pułku dragonów w Długim jeziorze zawieszona na palu ciało dragona. Jak się zdaje, musiał on w wodzie być już od zeszłego czwartku, bo w tym dniu znaleziono na brzegu jeziora części ubrania żołnierskiego.

— Z powiatu. Wybrani i potwierdzeni zostali: Posiedziciel Marcin Woelki sołtysiem, a posiedziciele Szymon Witt i Józef Klimek ławnikami w Szomwałdzie; posiedziciele An-

ży trupem, jeżeli chociaż jeden krok zrobi w kierunku, gdzie irlandzka kobieta leży w konaniu. Kapitan uchwycił za krucyfiks oświadczając, że powołanie jego nakazuje mu iść w pomoc umierającej, chociażby nawet życie za to dał. Kapitan zaczerwienił się ze złości, chciał powalić o ziemię kapłana, lecz ja i ks. Walsh nie pozwoliliśmy na to i odprowadziliśmy ks Hendricken na stronę i namówiliśmy go, aby zaczekał, aż kapitan pójdzie na wieczerzę. Wtenczas pokryjomu może zejść na dół, podczas gdy my okrutnika zabawić będziemy przy stole.

Nasz plan udał się. Gdy kapitan przy stole w najstraszniejszy sposób się przechwalał, że na jego okręcie, dopóki ma na nim komendę, żadna papieska komedia przedsięwzięta być nie może, klęczał O. Hendricken u umierającej Irlandki, wysłuchał spowiedzi i podał jej ostatnią Komunię św. Umarła: jeszcze przed ukończeniem modlitw, jakie przy śmierci odmawiane bywają.

Krótko przed skończeniem wieczerzy wszedł jeden z majtków do jadalni i zameldował kapitanowi, że przeklęty papista (ksiądz katolicki) jest na dole

drzej Kornalewski i Józef Biermański ławnikami w Trękusie; gospodarz Andrzej Schnitter ławnikiem w Linowie; kelmer Antoni Barczewski sołtysiem w Kołakach; posiadziciel Mateusz Piwek ławnikiem w Małym Klebarku; gospodarz Michał Gajewski ławnikiem w Mokinach; gospodarz Walenty Sowa ławnikiem w Lęgajnach; gospodarz Franciszek Bauchrowicz ławnikiem w Szomfaldzie; gospodarz Piotr Kucharzewski sołtysiem, a gospodarze Andrzej Klimek i Jan Sznarbach ławnikami w Kaplitynach.

— W Gietkowie urządzono z dniem 3 czerwca miejsce telegraficzne i połączono je z miejscową pocztą.

— Na piątkowym targu zdybano żonę robotnika O., przy ulicy gusztackiej zamieszkałą, gdy wyciągała pewnej pani portmonekę z kieszeni. Złodziejka oddała podobno portmonekę tę z powrotem owój pani.

— W tutejszym polsko-katolickim Towarzystwie „Zgoda“ zebrano 6 marek na pogorzalców w Mondkach. Pieniądze te odesłaliśmy do redakcyi „Krajsblattu“, która je z już zebraniemi pieniędzmi prześle na miejsce przeznaczenia.

— „Nie zrodzi sowa sokoła“, mówi przysłowie, a sprawdza się to zupełnie na tutejszej „Volkszeitung“. Ponieważ próba z „Nowinami“ się nie udała, więc mści się ona na naszym piśmie i szydzi z spraw, których jeszcze przed rokiem chciała niby bronić. Píše ona przytém takie brednie, że trudno znaleźć w nich tę „uczoność“, na jaką „Volkszeitung“ choruje. Choć niby „patriotyczna“, u-

i pomaga owej irlandzkiej kobiecie. Kapitan skoczył jak dzkie zwierzę, uchwycił rewolwer i rzucił się do drzwi, w towarzystwie siernika i płatnika, którzy wszyscy trzej przysięgli, że zamordują ks. Hendricken. Pobiegliśmy za nimi i nadeszliśmy jeszcze dość wcześnie, aby zobaczyć, jak do wściekłości przyprowadzony kapitan idącego do góry po wschodach kapłana uderzył z całej siły w czoło, tak iż ten zbroczony krwią i bez przytomności spadł ze schodów i tamże bez znaku życia leżał.

— Przywleczenie tego psa do góry — rozkazał grznie kapitan, a majtkowie pochwycili bezprzytomnego księdza za nogi i tak zawlekli go do góry i rzucili na podłogę. Chcieliśmy iść nieszczęśliwemu na pomoc, lecz dzicy majtkowie gotowi wykonać każdy, choćby najokrutniejszy rozkaz kapitauna, odechcieli nas.

— Przeklęty papista nie powinien zobaczyć New Yorku żywy — po tych słowach kopnął kapitan O. Hendricken w głowę, a każdy oficer i majtek poszedł za przykładem swego przeł żonogo. Krew płynęła z licznych ran, z ust

żywa ona nawet wyrazów francuzkich, żeby przekonać swych Czytelników, że na Warmii polską gazetę powinien wydawać tylko Niemiec, a wtedy gazeta będzie czysto polską, ale teraz to jest tylko „ablegrą“ (latorsłą) poznańską. (!) „Volkszeitung“ sądzi widocznie, że w Poznaniu mieszkają Chińczycy, a „prawdziwi“ Polacy w Ornece. Niech tylko „Volkszeitung“ sobie przypomni, kto jeździł na wiece do Gryżlin i Ramsowa? Czy redaktor „Nowin“ nie był także z Poznania? Ale miał on widocznie służyć tylko do tego, żeby „Volkszeitung“ łatwiej mogła nosić płaszcz na dwóch ramionach. Powiadają, że świat jest, jakim był, ale ludzie na nim się zmieniają bardzo. Oj, co się zmieniają, to się zmieniają. Jeszcze przed rokiem wiece były potrzebne, „Nowiny“ rozdzielano kulawym, ślepym i chromym — dziś za złe się to wszystko bierze. „Volkszeitung“ już nawet listy naszych korespondentów tłumaczy i gniewa się, że korespondent nasz z parafii klebarskiej napisał te słowa: „Dziękujmy Bogu, bracia, że mamy na Warmii polską drukarnią i gazetę.“ „Volksztg.“ sama zaś napisała przed kilku tygodniami, że za „Nowiny“ jeszcze duchowni na Warmii gorzko (!) płakać (!) będą. Czy to nie szczyt zarożumiałości? Słomkę się widzi w oka bliźniego, a nie widzi belki przed sobą. Takie te „Nowiny“ być miały doskonale, że zaprowadzić miały wieczną zgodę pomiędzy wszystkimi lisami i kokoskami na Warmii. Że interes się nie udał, więc pokazała się odwrotna stro-

— i nosa, wciąż jeszcze zupełnie bezprzytomnego kapłana.

Pobieglem na dół i opowiedziałm Niemieciami katolikom o okropnej zbrodni do onanej na pokładzie 50 wysłużonych żołnierzy poszło za mną i nadeszliśmy właśnie na miejsce, gdzie kapitan dał rozkaz, aby przeklęty ścierw wrzucono do morza. Już majtkowie trzymali kapłana za nogi i głowę, aby go wrzucić do morza gdy Niemcy wpadli pomiędzy nich i obalwszy po prawej i lewej stronie okrutników na ziemię, wydarli im na pół nieżywego kapłana.

— Bunt! bunt! dla Boga! — krzyczał kapitan. Napomniałem go, aby się uspokoił, ponieważ katolicy tylko zamordowaniu kapłana przeszkodzili. Powiedziałem dalej, że gdy katolicy przez jego wściekłość i okrucieństwo doprowadzeni zostaną do ostateczności, z całej załogi nie pozostanie nikt przy życiu.

W tej chwili usłyszano wielki hałas, pochodzący z owej części okrętu, gdzie Irlandczycy napędzeni byli. I oni dowiedzieli się o nieludzkim postępku kapitauna i serdze się oburzyli. Książdz Walsh starał się ich uspokoić, zaklinał

na medalu. My powtarzamy raz jeszcze, że nigdy nie zrodzi sowa sokoła.

Przy sposobności podamy niektóre „szkice“ pisania przed kilku laty, a dziś, aby się Czytelnicy nasi przekonali, jak „Volkszeitung“ pojmuje „życzliwość!“

* **Rotflis.** Dnia 1-go czerwca wieczorem o wpół do 11-tej wybuchł w domu mieszkającego na wybudowaniu posiadziciela Stefana Kraski ogień, który tak gwałtownie się rozszerzył, że mieszkańcy, którzy już spali, ledwo z życiem uszli. Od płomieni zajęła się i stodoła i w jednej godzinie całe zabudowania spłonęły. Kraski w całości jest zabezpieczony tylko na 200 m. w lidzperskiem stowarzyszeniu ogniowym. W ośmiu miesiącach jest to już trzeci ogień w naszej wiosce.

* **Reszel.** Żyto stoi tu po polach w rozkwicie. Pojedyncze kłosa są dobrze rozwinięte i kwiatem obsypane, słoma długa i mocna. Zielska prawie wcale nie ma, a pola żytnie zupełnie inny widok przedstawiają, niż w roku zeszłym.

* **Z Człuchowskiego.** Nie lada strachu narobiła przygoda podróżna pewnemu kmiotkowi z tutejszej okolicy. Powracając w podchmielonym stanie z swą żoną z targu miejskiego, wpakował zakupione towary, jako też paczkę prochu i paczkę zapalek pod siedzenie, które przez wzruszenie same się zapaliły. Jakież było jego przerażenie, gdy się uczuł wraz ze swą połowicą wysadzonym w powietrze w skutek eksplozyi prochu i wcale nie delikatnie na ziemię rzucony, — a towary wartość 20 mrk. na wszystkie 4 strony światła się rozleciały.

ich na Boga i na wszystkich świętych, aby nie robili zaburzenia, bo w takim razie straszna rzeź byłaby nastąpiła.

Kapitan dał rozkaz, aby ks. Heudricken zakuto w żelaza. Niemcy wysmiali się z niego, i na pół umarłego sługę Bożego wzięli z sobą na dół. Tu go gorliwie pielęgowali, aż wyzdrowiał. Potem zaręśli go do jego kajuty, gdzie żywili go potrawami z Niemczech zabraniami, obawiając się otrucia i postawił na straży trzech ludzi dzień i noc przed jego drzwiami, ażeby żadnego gwałtu nie dopuścić, aż dojechali do New Yorku. Zmarłą irlandzką niewiastę kapitan b. z tromny, a nawet nie kazawszy ją zaszyć w miech, jak to jest zwyczajem na morzu, kazał wrzucić do wody w obecności męża i dzieci.

W trzy lata później tyran ów został zamordowany przez jednego majtkę i tak sam znalazł grób na dnie morza, jaki s. p. Biskupowi Hendricken zgotować zamierzał.

* **Ze Ślązka.** Umarł w Rybniku w zakładzie obłąkanych radzca szkóluy Rhode, ten który w Starójwi pod Raciborzem pytał się pewnego razu dzieci, ile z pośród nich odmawia w domu pacierz po polsku. Gdy prawie wszystkie dzieci z miejsca się podniosły, bo niemieckich w szkole nie było, a rodzice starowiejszy przykładowie wychowują swe dzieci, uniesiony gniewem p. Rhode załamał ręce i zawołał: „I wy się nie wstydzicie pacierza po polsku odmawiać?”

Jak postanowił tak zrobił. W pewnej wiosce był złodziej, który kilkanaście lat prowadził to rzemiosło, a złapać się nie dał. Gdy jednak żandarmerya uwzięła się na niego, aby go złapać, przychodzi raz jednego do jego mieszkania żandarm i zapytuje go: czyli jest Mat. w domu? A on sam nim był, ale odpowiedział tak: jest w piwnicy, z innymi ludźmi robi koło kartofli. Żandarm poszedł do piwnicy, a on zaparł drzwi za żandarmem i w nogi. Ale już nie uciekał więcej, poszedł do sądu, i zameldował się sam, aby miał mniejszą karę. Gdy odsiedział zasłużoną karę, przyszedł do domu prawie wteczas, gdy wybierano nowego wójta. Był i on tam obecny, a gdy już wybrano wójta, ten złodziej wte odzywa się słowa do wszystkich zgromadzonych: „Teraz moi ludzie, kiedyście wybrali nowego wójta, wybierzcie i nowego złodzieja, bo ja już więcej kraść nie będę.” Jak postanowił tak i zrobił i od tego czasu jest do dziś dnia porządnym i wzorowym gospodarzem, M. J.

Bratobójstwo. W Leśniowicach, obok Lwowa, miał miejsce następujący, pelen grozy wypadek. Dnia 12 maja o godzinie 6tej wieczorem, powrócił Trofym Staszaków, 25-letni gospodarz, od roku żonaty, z targu w Szczercu. Toczył on już od dawna spór z rodziną o kawał gruntu, widocznie pod wpływem wódki, wyszedł na ogród i począł mierzyć sporny grunt, a odmierzywszy na swą korzyść około metr powierzchni, zatknął pal na oznaczenie pieniędzy. Starszy brat jego Damian Staszaków, widząc to, wyszedł z chaty, a rozgniewany na brata, wyrwał ów kół, którym Trofym naznaczył miedzę i uderzył nim brata w okolicy ucha tak silnie, że Trofym padł na miejscu trupem. Bratobójcę żandarmi aresztowali i oddali w ręce sprawiedliwości.

☛ Ogłoszenia. ☛

Ogłoszenie.

Po cenie bardzo przystępnej nabyć można każdego czasu Różańce i koronki robione na drucikach tu w miejscu. Wykonane zaś trwale i gustownie przy znacznym bardzo wyborze. Cennik na żądanie nadseła

się bezpłatnie, jako też zamówienia przyjmuje Towarzystwo św. Wincenciego à Paulo w Toruniu (Thorn), Altstadt nr. 163, I piętro.

Sprzedaż drzewa.

W czwartek, 9 czerwca rano o 10-tój w Wipsowie.

We wtorek, dnia 14 czerwca rano o 10-tój w Biskupcu, u p. Soitego.

Mam na sprzedaż dwuletnią

jałowicę,

która się już poganiała 7 maja 1892 r. Cena sprzedaży 80 marek.

GANSWINDT w Wołownie.

UCZNIA, syna porządn. rodziców, chcącego się dobrze wyczyć krawiectwa, przyjmie zaraz **J. Dost,** mistrz krawiecki w Olsztynie, ulica Prosta (Richtstrasse) nr. 11.

Polecamy bardzo piękną książkę do nabożeństwa:

Modlitwy św. Gertrudy, wydanie piąte, przejrzone i poprawione. Cena z oprawą 2,50 m.

Parcelacya.

Posiadłość moją **Tomaszkowo nr. 16** zamierzam rozdzielić na posiadłości rentowe. Celem umówienia się i podzielenia pojedynczych parcel naznaczyłem termin na **wtorek, 7 czerwca przed południem o 9-tój godz.**

w moim domu. Mających chęć nabyć parcelę na renty, na termin ten zapraszam.

Józef Kornalewski.

Książki do nabożeństwa we wielkim wyborze ma na składzie drukarnia „Gazety Olsztyńskiej.”

Tanie zakupno!

Wskutek korzystnego zakupu jestem w stanie wszystkie towary kolonialne po bardzo tanich cenach oddawać i polecam pomiędzy innymi:

Cukier za funt 33 fen.

Farynę za funt 30 fen.

Dobrze smakującą kawę Kampos 1,00 Mrk. za funt.

Dobrze smakującą kawę Santos 1,00 Mrk. za funt.

Dobrze smakującą kawę Santos I 1,40 Mrk. za funt.

Dobrze smakującą kawę żółtą Jawa 1,40 Mrk. za funt.

Ryż I. za funt po 15 fen. przy odbiorze 10 funtów.

Ryż II. za funt po 14 fen. przy odbiorze 10 funtów.

Ryż III. za funt po 13 fen. przy odbiorze 10 funtów.

Pierwszy gatunek mydła zielonego po 18 fen. za funt.

Najlepszy berliński smalec do pieczenia 55 fen. za funt.

Najlepszy amerykański samlec 40 fen. za funt.

Na mój bardzo zaopatrzonej skład cygar, rumu i koniaku zwracam szczególnie uwagę Szanownej Publiczności.

Z wysokim szacunkiem

Wilhelm Lewin,

dawniej F. W. Hermenau.

Ubrania

meżkie i damskie

farbuje się we wszystkich kolorach i czysci tanio w całości lub poprute.

Reperacye wykonują się tanio.

Farbiernia i chemiczna pralnia

J. Frenschkowski w Olsztynie.

Towarzystwo zabezpieczenia od ognia w Brandenburg a. Havel (z roku 1846).

Złeciwszy p. **Aleksandrowi Ripka** w Olsztynie (ulica Górna kościelna nr. 8) agenturę, prosimy naszych członków we wszystkich sprawach do wymienionego pana się udać, który zawsze gotowy jest do udzielania objaśnień i do podejmowania nowych wniosków.

Generalna agentura, Królewiec w Pr. WOJCIECH BARKOWSKI.

Mam zaraz na sprzedaż

stodole

wiązaną (bindwerk) do rozebrania, 80 stóp (butów) długą, a 28 stóp szeroką, w dobrym stanie.

Jan Saldyk,

Podlejen p. Biesellen.

Z dniem 1-go kwietnia otworzyłem przy ulicy Lipsztackiej (Liebstädterstr.) nr. 2

handel towarów kolonialnych, mąki, krup, win, cygar, jako i piwa we fiaskach.

Wszystkie towary sprzedaję tylko po tanich cenach i proszę o poparcie mego przedsiębiorstwa.

A Lemki,

Liebstädterstr. 2.

Ucznia, syna porządn. rodziców, przyjmie w naukę **piekarstwa**

Wróblewski,

mistrz piekarski w Olsztynie.